

A FID - IFLA kongresszusi iroda az OMKDK klubtermében működik, vezetője JÁNSZKY Lajos, az OMFB főosztályvezetője.

oo^ooo

KONFERENCIA. ÉRTEKEZLET

Konferencia a világ tudományos tájékoztatási rendszerének létrehozására /UNISIST/

Közel 300 delegátus és megfigyelő vett részt az UNISIST /a világ tudományos tájékoztatási rendszerének/ létrehozására 1971. október 4-9 között Párizsban megtartott UNESCO kormányközi konferencián.

A konferencia napirendjén a tudományos tájékoztatási program nemzetközi kooperációban történő végrehajtásának alapelvei szerepeltek, valamint 22 gyakorlati javaslatot terjesztettek elő. Az elképzelés szerint az UNISIST széles körű nemzetközi szervezetként tevékenykedik a létező és a későbbiekben létrejövő tájékoztatási szolgáltatásokra alapozott rugalmas hálózat kiépítésével. A hálózatot önkéntes kooperáció alapján óhajtják létrehozni.

Egy UNESCO/ICSU /International Council of Scientific Unions = Tudományos Szervezetek Nemzetközi Tanácsa/ közös bizottság négy év alatt dolgozta ki a javaslatokat, amelyek öt nagy területre terjednek ki az UNISIST működésének kezdeti szakaszában:

a jelenleg is létező rendszerek tevékenységének fejlettebb összekapcsolása /például a címleírás szabványosított formájának kialakításával/;

az információátvitelért felelős intézmények /könyvtár, információelemző központok, referáló, indexelő és fordítási szolgáltatások/ szerepének erősítése;

a jövő tájékoztatási hálózata tervezésére és üzemeltetésére képes szakemberek képzése;

olyan gazdasági és politikai környezet létrehozására irányuló törekvés, amely környezetben a tudományos tájékoztatás területén az információcsere javítható;

a kormányzatok figyelmének ráirányítása az információ gazdasági erőforrás szerepére;

a fejlődő országok tudományos tájékoztatási gondjainak megoldására irányuló munka.

a dokumentalisták és könyvtárosok képzésének általános problémái.

A problémák tényleges megoldása érdekében mindkét bizottságnak állandó munkakapcsolatot kell fenntartani. A legközelebbi két évre a következő munkatervezetet javasolták:

mindkét bizottság értekezletét 1972-ben Budapesten rendezik meg;

az IFLA Committee on Theory and Research in Librarianship /IFLA Könyvtártudományi Elméleti és Kutatási Bizottság/ tagjainak közreműködése a FID/RI-nek a Felhasználók igényeinek tanulmányozása című kiadványában;

mindkét bizottság közös részvétele abban a kutatómunkában, mely a "világ tudományos információáradatának mennyiségi és minőségi" fejlődésével foglalkozik;

közreműködés az 1972-ben megrendezendő nemzetközi könyvrendezvényeiben;

az UNISIST-tel kapcsolatos általános problémákra vonatkozó közös tanulmány kiadása.

Oktatás, képzés

a bizottságok titkárságain keresztül rendszeres csere megvalósítása tervek, programok, munkareportok, konferencia-kiadványok stb. területén;

FID/IFLA bizottsági ülésekre szóló meghívók rendszeres küldése és közös bizottsági ülések szervezése, ha a FID/IFLA egy időben és egy helyen ülésezik, mint 1972-ben Budapesten;

Közös tevékenységek:

könyvtári és dokumentációs nemzetközi jegyzék és utmutató összeállítása az oktatással foglalkozó intézmények részére;

bizonyos témakörökben /osztályozás, katalogizálás, bibliográfia/ kézikönyv kiadása;

közös szemináriumok, szimpóziumok szervezése az oktatás problémáiról a tanárok és a fejlődő országok számára. Az elsőt 1972. augusztus-szeptemberben tartják Budapesten;

állandó nemzetközi oktatási hivatal létrehozása, továbbá időszakos nemzetközi nyári iskola szervezése tanárok számára.

Gépesítés

megbeszélések szerint tanulmányozni kell a felhasználók igényeit /mennyiben igénylik a gépesítés által nyújtott lehetőségeket, pro-

duktumokat/, továbbá fel kell hívni a számítógépeket előállító cégek figyelmét a növekvő gépesítési igényre. Állandó közös bizottságot kell létrehozni, mely a számítógépek könyvtári stb. alkalmazásának tanulmányozásával foglalkozik.

Szabványosítás

közös FID/IFLA tanácsadó testület létrehozása, mely elősegíti a szabványosítási munkát, tájékoztatást nyújt a folyamatban lévő szabványosítási előkészületekről és szoros kapcsolatot alakít ki más, szabványosítással foglalkozó szervezetekkel;

kapcsolatba lépés az ISO-val /International Organization for Standardization = Nemzetközi Szabványügyi Szervezet/;

kerekasztal-konferencia szervezése 1-2 éven belül az ETO-val kapcsolatos problémákról.

Megállapítást nyert, hogy szükség volna IFLA összekötőkre az ismétlődések elkerülése céljából.

Fejlődő országok

a FID és IFLA bizottságok tevékenységének koordinálása olyan más nemzeti és nemzetközi szervezetekkel, melyek a fejlődő országok dokumentációs és könyvtári ügyeivel foglalkoznak;

folytatni a munkát az egyes területek, illetve országok igényeinek feltárásával;

kiértékelni a fejlődő országok jelenlegi könyvtári és dokumentációs helyzetét;

szakértők bevonása a bizottságok munkájába, előnyben részesítve a fejlődő országokból, különösen az adott területekről vagy országokból származókat;

célszerű lenne a fejlődő országokkal foglalkozó közös FID/IFLA bizottság létrehozása, melynek feladatai a következők lennének:

a források teljes kihasználásának biztosítása;

olyan tervek kiválasztása, melyek általános érvényűek a fejlődő országok számára;

együttműködés az UNESCO-val a fejlődő országok megsegítésére;

a fejlődő országokból való szakemberek részvétele a program összeállításában;

program előkészítése az 1972-ben Budapesten tartandó FID/IFLA kongresszusra;

a dokumentációs és könyvtári tevékenységek egymással párhuzamos fejlődésének figyelemmel kísérése.

/FID News Bulletin, 21.k. 6.sz. 1971.jun.15. p.71-72./

oo^ooo

III. Országos Építésügyi Tájékoztatási Értekezlet

Ez év október 11-én immár harmadszor rendezte meg az Építésügyi Tájékoztatási Központ az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetével közösen az Országos Építésügyi Tájékoztatási Értekezletet.

A tanácskozás fő témája a szakemberek információs igényeivel, felmérésének lehetőségeivel foglalkozott és ehhez kapcsolódott az információs szakemberek és a felhasználók információs képzésének témája. Az értekezleten több mint 300 hazai és mintegy 15 külföldi szakember vett részt.

PADÁNYI Mihály, az építésügyi és városfejlesztési miniszter helyettesének megnyitója után a fő témához kapcsolódva KOC SIS Ferenc, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium Műszaki Fejlesztési Főosztályának osztályvezetője Az építésügyi szakemberek információs igényei címmel tartott előadást. Referátumában vázolta az információk mennyiségi növekedésének egyéni és társadalmi problémáit, a selektív információ jelentőségét és kifejtette az információs igények és a közreadott információk közötti összhang szükségességét. Az összhang megteremtésének feltétele, hogy az információt közvetítő szervek megismerjék a felhasználók igényeit. Kiemelte a műszaki tájékoztatás szerepét a műszaki fejlesztésben, definiálta és az alábbi csoportosításban részletesen kifejtette az építésügy egyes szakterületein dolgozó szakemberek információs igényeit:

1. Ágazati irányítás területén dolgozók
2. A kutatás, fejlesztés szakemberei
3. Az építéstervezés szakemberei
4. Az építőipari kivitelezés, az építőanyag-ipar és a szerkezetgyártás területén dolgozó szakemberek.

E területeken belül az információs szolgáltatásnak ki kell elégítenie a különböző szinteken dolgozók igényeit úgy, hogy a feladatok ellátása érdekében a műszaki-gazdasági információs rendszernek a műszaki propaganda területére is át kell váltania. KISS Sándor, az Építésügyi Tájékoztatási Központ Módszertani és Fejlesztési Osztályának vezetője Az információs igények felmérése c. előadásában ismertette az igényfelmérés elvi szempontjait, a felhasználók csoportosításának horizontális és vertikális megoszlását, az információs és dokumentációs központok feladatait a differenciált igények kielégítésére.

Részletesen kitért az ÉTK-ban folyó igénykutatásra, ismertetve az interjú formájában végrehajtott felmérés szempontjait és a már rendelkezésre álló adatok néhány érdekes összefüggését, továbbá a levonható következtetéseket.

A külföldi előadók közül Jiří ROUBÍČEK, a prágai VUVA /Výzkumny ústav výstavby a architektury = Építőipari és Építészeti Kutató Intézet/ tudományos munkatársa a Csehszlovákiában folyó információ-igény-vizsgálatok lehetőségeiről számolt be. A műszaki-tudományos és gazdasági információk országos rendszerének kiépítése megköveteli, hogy Csehszlovákiában is tudományos módszerekkel mérjék fel az információs szükségleteket, amelyeknek az alábbi három forrását határozta meg:

1. a szakképzettség fejlesztésére irányuló törekvés;
2. a továbbfejlődéshez szükséges ismeretek megszerzése /informáltság/;
3. speciális kérdések válaszigénye /pl. munkafeladatok, ismeretek felujtása, kutatási, tervezési segédesszközök stb./

Ismertette azokat a módszereket, amelyeket a csehszlovák tájékoztatási szervek alkalmaznak az igényfelmérésre, kategorizálta a felhasználók csoportjait és kifejtette az igények ismerete és azok kielégítése közötti összefüggéseket.

Az igénykutatás, igényvizsgálat témájának több felkért hozzászólója megvilágította egy-egy szűkebb terület - pl. építésgazdaság, szerkezetgyártás, tervezés, urbanisztika - információellátási problémáit. Ezután dr. HEBERGER Károly, a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának igazgatója Az informatika szerepe a szakemberképzésben c. előadásában arról szólt, hogy már a szakemberképzés során milyen módszerekkel és eszközökkel kell a jövő szakembereit megismertetni annak érdekében, hogy munkájukban igényeljék és felhasználják a különböző információs szolgáltatásokat, eszközöket és forrásokat. Részletesen ismertette a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának eddigi tapasztalatait a szakirodalom-kutatás oktatása terén.

Prof. Dan FINK, a Bygningsteknisk Studiearkiv /Dán Építészeti Akadémia Dokumentációs Intézete/ igazgatója a műszaki tájékoztatás és az egyetemi oktatás kapcsolatáról tartott előadást. Az ismeretek és az oktatási anyag robbanásszerű növekedése új irányzatokat követel meg a nevelésben és a gyakorlati oktatásban. Kifejtette ezzel kapcsolatban az ismeretek feldolgozásának, közreadásának problémáit, új irányzatait és részletesen elemezte a dokumentációs központok szerepét az oktatásban és a szakterületen.

Véleménye szerint a dokumentációs központok optimális működése a felsőfokú oktatási intézmények mellett vagy azok keretében biztosított. Ismertette a Byggecentrum /Dán Országos Építésügyi Dokumentációs Központ/ munkáját és ismételten hangsúlyozta a dokumentációs munka oktatásának fontosságát.

A további előadásokban Slavik KADEČKA, a Stavebni Informační Středisko /Csehszlovák Építésügyi Tájékoztatási Központ/ igazgatóhelyettese a csehszlovák, Joachim GRÜN, a Deutsche Bauinformation /az NDK Építésügyi Tájékoztatási Központja/ tudományos munkatársa a Német Demokratikus Köztársaság információs szakembereinek képzési és továbbképzési rendszerét, problémáit és eredményeit ismertette.

Az értekezlettel egyidőben az ÉTK Könyvtára kiállításon mutatta be a legújabb hazai és külföldi építésügyi kiadványokat.

A III. Országos Építésügyi Tájékoztatási Értekezlet előadásainak anyagát az ÉTK publikálta; a kiadvány korlátozott példányszámban még az érdeklődők rendelkezésére áll.

oo^ooo

Előadás a dokumentáció és osztályozás időszzerű kérdéseiről

Dan FINK, a Byggnigsteknisk Studiearkiv /Dán Építészeti Akadémia Dokumentációs Intézete/ igazgatója 1971. október 13-án az OMKDK klubtermében meghívott szakemberek részére előadást tartott

A dokumentáció és osztályozás időszzerű kérdései

címmel. Az előadást élénk vita követte.

oo^ooo

OKTATÁS

Német nyelvű céltanfolyam

Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ 1971. október 4-8 között ötnapos, német nyelvű tájékoztatási céltanfolyamot szervezett a Vezetők tájékoztatásának problémái címmel.

A tanfolyam tematikája a következő volt:

A vezetők tájékoztatásának társadalmi fontossága, az információ, mint a vezetői tevékenység egyik eleme.

A vezetők információszükségletének feltárása, az igénykutatás módszerének problémái.

A vezetők tájékoztatásának információs munkafázisai: az információáramlás biztosítása, szervezési és szervezeti kérdések.

A műszaki-gazdasági információk, a faktografikus tájékoztatás problémái.